
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	15
---------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1.1. Ο ρόλος της διοίκησης στις επιχειρήσεις.....	19
1.2. Παραδοχές και μεθοδεύσεις που βοηθούν στην αποτελεσματικό- τητα των προσπαθειών	20
1.3. Η φιλοσοφία της διοίκησης	22
1.4. Έννοια, σημασία και σκέψεις για την επιχείρηση	25
1.5. Τα στάδια ανάπτυξης των επιχειρήσεων και η διάκριση των αν- θρώπων κατά το τελευταίο στάδιο ανάπτυξης	25

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

2.1. Ο ρόλος των στελεχών της διοίκησης στην συγκεκριμένη επιχείρηση (ρόλος ηγετικός)	27
--	----

2.2. Ο ρόλος των στελεχών της διοίκησης στην κοινωνία	30
2.2.1. Το μέγεθος της συμβολής της επιχείρησης στην ανάπτυξη γενικά ενός τόπου	31
2.2.2. Ο τρόπος που επιβάλλεται ο κοινωνικός ρόλος.....	31
2.2.3. Οι λόγοι που επέβαλλαν την ίδρυση των επιχειρήσεων και οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους	32
2.2.4. Η πολιτική των επιχειρήσεων	34
2.2.5. Η επιχείρηση καλύπτει κοινωνικές ανάγκες	34
2.2.6. Η επιχείρηση δημιουργεί συνθήκες εργασίας	35
2.2.7. Η επιχείρηση συμβάλλει στην κοινωνική πρόοδο	36
2.2.8. Η επιχείρηση προσφέρει στον πολιτισμό	37
2.2.9. Η επιχείρηση συμβάλλει στην αξιοποίηση του λιμνάζοντος κεφαλαίου	37
2.2.10. Η επιχείρηση συμβάλλει στη διαμόρφωση του Εθνικού εισοδήματος	38
2.2.11. Η επιχείρηση παρέχει προστατευτική πολιτική	38
2.2.12. Η επιχείρηση φροντίζει για τον εργαζόμενο και τα προβλήματά του	39
2.2.13. Η επιχείρηση ανέλαβε τη φροντίδα για κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥΣ

3.1. Τα ανώτατα στελέχη	43
3.2. Τα ανώτερα στελέχη	45
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ	46
ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΞΙΟ, ΙΚΑΝΟ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ	51
3.3. Τα μέσα στελέχη	52
3.4. Τα κατώτερα στελέχη	54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΗΓΕΣΙΑ

4.1. Έννοια της ηγεσίας	57
-------------------------------	----

4.2. Στόχος της ηγεσίας	57
4.3. Ορισμός της ηγεσίας	58
4.4. Βασικές ικανότητες της ηγεσίας	58
4.5. Σχέση μεταξύ ηγεσίας και διοίκησης	59
4.6. Σχέση μεταξύ ηγεσίας, δύναμης και επιρροής	59
ΠΗΓΕΣ ΔΥΝΑΜΗΣ	60
Ο ΗΓΕΤΗΣ	63
ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΓΕΣΙΑ	70
ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ "ΑΝΕΣΤΡΑΜΕΝΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ"	78
ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	79
Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΗΓΕΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	79

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

5.1. Η διοικητική δεοντολογία	83
5.2. Επαγγελματική κατάρτιση	86
5.2.1. Κατάλληλη εκλογή του επαγγέλματος	86
5.2.2. Μελέτη των επαγγελμάτων	87
ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ	87
5.3. Επαγγελματική εκπαίδευση	88
5.4. Προσαρμογή της εργασίας στις δυνατότητες του εργαζόμενου ανθρώπου	89
5.5. Η βελτίωση της ποιοτικής στάθμης του προσωπικού (Επαγγελματική εκπαίδευση)	93

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΔΙΑΔΡΑΜΑΤΙΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΡΟΛΩΝ

6.1. Έννοια του ρόλου	101
6.2. Ανάληψη διαφόρων ρόλων	103
6.3. Σύγκρουση ρόλων και αίτια που την προκαλούν	103
6.4. Λειτουργίες του ρόλου των στελεχών	105
6.4.1. Διαδοχικές λειτουργίες	105
6.4.2. Συνεχείς διαδικασίες	105
ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ	107

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ**ΕΠΟΠΤΕΙΑ - ΜΕΣΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ**

7.1. Εποπτεία	117
7.2. Επόπτης	118
7.3. Μέσα (κίνητρα) για την αποδοτικότητα του προσωπικού	119
7.4. Ενότητα διοίκησης	123
7.5. Σωστός προσδιορισμός της έκτασης των αρμοδιοτήτων ελέγχου και διεύθυνσης του προσωπικού	126
7.5.1. Όριο εποπτείας	126
7.5.2. Οι διαστάσεις της μονάδας εποπτείας στην πράξη	127
7.5.3. Στενό όριο εποπτείας	129
7.5.4. Ευρύ όριο εποπτείας	131
7.5.5. Ενιαίο όριο εποπτείας ή μικτό	133
7.5.6. Επιφύλαξη	133
7.5.7. Αιτιάσεις κατά του υποδείγματος του Φόρνταμ	137
7.5.8. Θετικές πλευρές του υποδείγματος Φόρνταμ	137
7.5.9. Το υπόδειγμα του Λόκχηντ (Υπόδειγμα Ορίου Εποπτείας) ..	137
7.6. Τα προσόντα του επόπτη	139
7.7. Η απλοποίηση του έργου (εργασίας)	140
7.7.1. Κατηγορίες μεθόδων καταγραφής	141
7.7.2. Συστήματα καταγραφής με σύμβολα	142
Η ΣΩΣΤΗ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ	143
Ο ΣΩΣΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	148
Η ΣΩΣΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	150

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ**ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

8.1. Έννοια και σκοπός	153
8.2. Ορισμός και λόγοι εφαρμογής των τεχνικών και ποσοτικών μεθόδων διοίκησης	153
8.2.1. Ορισμός	153
8.2.2. Παράγοντες εφαρμογής των τεχνικών της διοίκησης	154
8.2.3. Παράγοντες επηρεάζοντες την επιτυχή εφαρμογή των τεχνικών διοίκησης	155

8.2.4. Επιστήμες και τεχνικές που χρησιμοποιεί η διοίκηση των εκμεταλλεύσεων	156
8.2.4.1. Η λογιστική της διοίκησης (Management accounting ή Top - Management accounting)	156
8.2.4.2. Η στατιστική	157
8.2.4.3. Η κυβερνητική	157
α. Ιστορικό	157
β. Σχέση της κυβερνητικής και της διοίκησης	158
γ. Η κυβερνητική σαν τεχνική	158
δ. Σχέση κυβερνητικής και οργανωτικής	
ε. Θεωρίες που αποτελούν αντικείμενα της κυβερνητικής	159
στ. Οι ηλεκτρονικοί εγέφαλοι - ηλεκτρονικοί υπολογιστές	160
ζ. Η κυβερνητική δεν μπορεί να ασκήσει διοίκηση	160
8.2.4.4. Τα διαγράμματα	160
α. Κατηγορία οργανωτικών διαγραμμάτων	161
β. Κατηγορίες στατιστικών διαγραμμάτων	161
γ. Σημασία των διαγραμμάτων	162
8.2.5. Διοικητικό πληροφοριακό σύστημα	163
8.2.5.1. Γενικά	163
8.2.5.2. Ορισμοί	164
8.2.5.2.1. Στοιχεία του M.I.S.	165
8.2.5.2.2. Επιχειρησιακές πληροφορίες	165
8.2.5.2.3. Πληροφορίες και διοίκηση	166
8.2.5.2.4. Χαρακτηριστικά στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων	167
8.3. Στοιχεία του M.I.S. (Διοικητικού πληροφοριακού συστήματος) ..	169
8.3.1. Η κυβερνητική	169
α. Η κυβερνητική στη διοίκηση των επιχειρήσεων	169
β. Η κυβερνητική σαν επιστήμη και τεχνική	169
γ. Κυβερνητική και οργανωτική	170
δ. Αντικείμενο της κυβερνητικής	171
8.3.2. Ο ηλεκτρονικός λογισμός - Οι ηλεκτρονικοί εγέφαλοι	171
α. Κατηγορίες ηλεκτρονικών μηχανών	172
β. Τύποι κυβερνητικών ηλεκτρονικών υπολογιστών	173

8.4. Επιχειρησιακή έρευνα	175
8.4.1. Γενικά	175
8.4.2. Αίτια ανάπτυξης της	175
8.4.3. Τι περιλαμβάνει η επιχειρησιακή έρευνα	176
8.4.4. Αντικείμενο της επιχειρησιακής έρευνας	176
8.4.5. Στάδια εφαρμογής της επιχειρησιακής έρευνας	177
8.4.6. Υποδείγματα (μοντέλα) επιχειρηματικών προβλημάτων ..	177
8.4.7. Βασικό υπόδειγμα της επιχειρησιακής έρευνας	178
8.4.8. Γραμμικός προγραμματισμός	178
8.4.9. Εφαρμογή γραμμικού προγραμματισμού	180
8.5. Επιχειρηματική πρόγνωση	181
8.5.1. Γενικά	181
8.5.2. Είδη πρόγνωσης	182
8.5.3. Τρόπος διεξαγωγής της επιχειρηματικής πρόγνωσης	182
8.5.4. Προβλήματα που απασχολούν την επιχειρηματική πρόγνωση ...	183
8.5.5. Φάσεις της επιχειρηματικής πρόγνωσης και της επιχειρη- σιακής έρευνας	183
8.6. Data (Δεδομένα)	183
8.6.1. Εισαγωγή	183
8.6.2. Η θεωρία των πληροφοριών	185
8.6.3. Παρουσίαση συστήματος επικοινωνίας	185
8.6.4. Διαμόρφωση	186
8.6.5. Μονάδες μετρήσεων των δεδομένων	187
8.6.5.1. Μονάδα μέτρησης της ποσότητας της πληροφορίας	187
8.6.5.2. Μονάδα μέτρησης ταχύτητας μεταβίβασης στοι- χειωδών σημάτων	187
8.6.5.3. Διάκριση μεταξύ BIT και BAUD	187
8.6.6. Προβλήματα μεταβίβασης	188
8.6.6.1. Φορείς μεταβίβασης DATA	188
8.6.6.2. Συστήματα μεταβίβασης DATA	188
8.6.7. Ορισμός των DATA	189
8.6.8. Στοιχεία DATA	189
8.6.9. Ορισμός της μεταβίβασης DATA	189
8.6.10. Στοιχεία της μεταβίβασης των DATA	189
8.6.11. Περιγραφή της τεματικής διάταξης	190
8.6.12. Τρόποι επικοινωνίας μέσω DATA	190

8.7. Η αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων	191
8.7.1. Γενικά περί της αποτελεσματικότητας των επιχειρήσεων ..	191
8.7.2. Η παραγωγικότητα	191
8.7.3. Η οικονομικότητα	193
8.7.4. Η αποδοτικότητα	195

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

9.1. Επιχειρησιακά παιχνίδια	199
9.2. Αντικείμενο των επιχειρησιακών παιχνιδιών	199
9.3. Η αριστοποίηση των επιχειρηματικών αποφάσεων και επισκόπη- ση των κριτηρίων λήψης τους	200
9.4. Είδη αποφάσεων που λαμβάνονται από τους προϊσταμένους	201
9.5. Προβλήματα που επιλύονται με υποδείγματα	202
9.6. Μέθοδοι προσδιορισμού της άριστης λύσης	203
9.6.1. Μέθοδος προσδιορισμού διά του διαφορικού κέρδους	203
9.6.2. Μέθοδος διά του καταλογισμού του κόστους ευκαιρίας στην προτεινόμενη λύση	205
9.6.3. Μέθοδος άριστης λύσης διά του προσδιορισμού του ανα- μενόμενου συνολικού κέρδους από κάθε λύση	207
9.6.4. Μέθοδος προσδιορισμού της άριστης λύσης για επένδυση των διαθέσιμων κεφαλαίων (ρευστοποιούμενα πάγια μέσω αποσβέσεων - ετήσιων κερδών)	210
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	213